
Skandaproktam Shatarudriyamahatmyam 2

स्कन्दप्रोक्तं शतरुद्रीयमाहात्म्यम् २

Document Information

Text title : Skandaproktam Shatarudriyamahatmyam 2

File name : skandaproktaMshatarudriyamAhAtmyam2.itx

Category : shiva, shivarahasya, mAhAtmya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | IshvarAkhyah dashamAMshaH | adhyAyaH 28 | 1-68||

Latest update : September 8, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 10, 2024

sanskritdocuments.org

સ્કન્દપ્રોક્તં શતરુદ્રીયમાહાત્મ્યમ્ ૨

(શિવરહસ્યાન્તર્ગતે ઈશ્વરાખ્યે)

- જૈગીષવ્યસ્કન્દસંવાદે -

સ્કન્દ ઉવાચ -

શતરુદ્રીયમાહાત્મ્યં પુનર્વક્ષ્યે મુનીશ્વર ।

શૃણુષ્વ શ્રદ્ધયા યુક્તો યદીચ્છસિ ભવક્ષયમ્ ॥ ૧ ॥

શાન્ત્યર્થં શઞ્ચ મે સૂક્તં જમ્વાદૌ મુનિપુણ્ગવ ।

પ્રજપઞ્છતરુદ્રીયં સમગ્રં નમકં તથા ॥ ૨ ॥

શમ્ભોરુપાસના પઞ્ચવિધા પ્રોક્તા મહર્ષિભિઃ ।

અસ્મિન્ સમગ્રનમકે નામાનિ ત્રિશતં દ્વિજ ॥ ૩ ॥

તિષ્ઠન્તિ શ્રુતિસારાણિ ભુક્તિમુક્તિકરાણિ હિ ।

એતૈર્યો નામભિર્લિંગે સ્થાવરે જડ્ગમેડપિ વા ॥ ૪ ॥

પૂજયેત્સા મહાપૂજા તયા પ્રીણાતિ શકુરઃ ।

મયોક્તૈઃ શતસંખ્યાકૈર્મન્ત્રૈઃ શકુરદૈવતૈઃ ॥ ૫ ॥

છન્દર્ચાદિકમુક્તવાદૌ જ્વલિતે જાતવેદસિ

સ્વાહાન્તૈર્જુહુયાદુદ્રાધેદન્નમમ કથ્યતે (?) ॥ ૬ ॥

એવં હોમેન ગૌરીશઃ પ્રીણાતિ ફલદાયકઃ ।

તર્પયેચ્છતરુદ્રીયમધ્યગૈઃ શતમન્ત્રકૈઃ ॥ ૭ ॥

શ્રીરુદ્રં તર્પયામીતિ પ્રોચ્યરન્ સુસમાહિતઃ ।

ઉપાસનેયમિતિ સ્યાધાસા સર્વફલદાયિની ॥ ૮ ॥

ન્યાસઃ સ્યાન્મન્ત્રસન્નાહો ન્યાસહીનો ન સિદ્ધિદઃ ।

બોધાયનકૃતં સ્તોત્રં શતરુદ્રીયદીપનમ્ ॥ ૯ ॥

બોધાયનોક્તમાર્ગેણ ન્યાસં કૃત્વા વિચક્ષણઃ ।

प्रजप्य शब्दमे सूक्तमादौ विघ्ननिवृत्तये ॥ १० ॥

समग्रनमकस्यास्य वेदसारस्य ब्राह्मणाः ।

सवामदेवो योऽघोर ऋषिरित्युच्यते भवैः ॥ ११ ॥

छन्दांसि यास्य गायत्री पङ्क्त्यनुष्टुभ अथ च ।

जगती बृहती चेति देवता कथ्यते ततः ॥ १२ ॥

जपाकुसुमसादसन्निभे सूर्यमण्डले ।

मध्यरूपी विराड्रूपी विधिविष्णुशिवात्मकः ॥ १३ ॥

योऽसावादित्यपुरुषः श्रीरुद्राप्यः परः शिवः ।

परमेश्वरः (शः) स विज्ञेय शिवः सत्यं विद्यात्मकम् ॥ १४ ॥

समग्रनमकस्यास्य कथितं दैवतं द्विजाः ।

प्रीत्यर्थं परमेशस्य विनियोग उदाहृतः ॥ १५ ॥

ऋषिश्छन्दोदैवतानि विहितानि समाहितः ।

ध्यायेन्निरामयं वस्तु सर्गस्थितिलयाधिकम् ॥ १६ ॥

यदेव व्यवहाराणामाधारं प्रकृतेः परम् ।

निर्गुणं निष्कलं नित्यं मनोवायामगोचरम् ॥ १७ ॥

परं तेजोऽहमस्मीति ध्यात्वैवं मुनिपुङ्गवाः ।

सगुणं लृट्ये ध्यायेद्ब्रह्मरन्ध्रेऽथवा प्रभुम् ॥ १८ ॥

(सगुणं ध्यानम्)

शुद्धस्कटिकसङ्काशं मध्याह्नादित्यसन्निभम् ।

स्वसंवेद्यमनाद्यन्तं श्वेतपद्मायुतप्रभम् ॥ १९ ॥

गङ्गाधरं शशिधरं जटामकुटभूषितम् ।

श्वेतभूतिनिपुण्ड्रं विराजितललाटकम् ॥ २० ॥

लोचनत्रयसम्पन्नं स्वर्णकुण्डलशोभितम् ।

भिम्बाधरं यतुर्बाहुं मुक्ताहारोपशोभितम् ॥ २१ ॥

अक्षमालांसुधाकुम्भं चिन्मयीं मुद्रिकामपि ।

पुस्तकं च भुजैर्द्विवैर्दधानं पार्वतीपतिम् ॥ २२ ॥

शुक्लयज्ञोपवीतेन श्वेतवस्त्रेण शोभितम् ।

श्वेताम्बरधरं श्वेतं रत्नसिन्धुमासने स्थितम् ॥ २३ ॥

वीरासने समासीनं विराडूपिणमीश्वरम् ।
 सन्तमलेमरुथिरस्वङ्गुलीयकभूषितम् ॥ २४ ॥
 मुक्तामाण्डिक्य सौवर्णाकाञ्चीदामविराजितम् ।
 योगिभिः सनकाद्यैश्च स्तूयमानमदर्निशम् ॥ २५ ॥
 दातारं सर्वविधानां सकलैश्वर्यदायकम् ।
 सर्वाभीष्टप्रदायारं वटमूलनिवासिनम् ॥ २६ ॥
 सत्यानन्दचिदात्मानं शङ्करं परमेश्वरम् ।
 वामाङ्गे संस्थितां गौरीं बालार्कयुतसन्निभाम् ॥ २७ ॥
 जपाकुसुमसाहस्रसमानश्रियमीश्वरीम् ।
 सुवर्णरत्नभूषितमकुटेन विराजिताम् ॥ २८ ॥
 ललाटपटट्त्रस्राजत्संलग्नतिलकाङ्गिताम् ।
 भ्रमद्भ्रमरनीलाभयम्भिल्लालकशोभिताम् ॥ २९ ॥
 सौन्दर्यभ्राजदामेश कोट्युत्तमभूयुगान्विताम् ।
 राज्ञोवायतनेत्रां तां नीलोत्पलदलेक्षणां ॥ ३० ॥
 मुक्तामाण्डिक्यभूषित नासिकाभरणान्विताम् ।
 पद्मविम्बकलाभास्वदधर द्वयराजिताम् ॥ ३१ ॥
 दाडिमीजीजसङ्काशद्वान्निशदन्तशोभिताम् ।
 सन्तमलेमभूषित ताटङ्गुलभरणान्विताम् ॥ ३२ ॥
 कुण्डलद्वयसंशोभिकर्णयुगमविराजिताम् ।
 ताम्बूलचर्वणरतां नवरत्नविराजिताम् ॥ ३३ ॥
 आढ्य(ध)भूषण सौवर्ण चित्रकाभरणान्विताम् ।
 पद्मकाभरणोपेतां मुक्ताहारोपशोभिताम् ॥ ३४ ॥
 शङ्खकामुकपुष्पेषुयापभाणशरावरैः ।
 द्विव्याङ्गुलीयकयुतैः केयूरयुगलान्वितैः ॥ ३५ ॥
 स्वर्णकङ्कणसंयुक्तैश्चतुर्भिर्बाहुभिर्युताम् ।
 सुवर्णरत्नभूषितकाञ्चीघण्टा(एटी)विराजिताम् ॥ ३६ ॥
 सौभाग्यभूषणयुतां सूक्ष्ममध्यविराजिताम् ।

रक्तयन्त्रनसंलिप्तमकुम्भोपमस्तनीम् ॥ ३७ ॥

रक्तवस्त्रपरीधानां रक्तमाव्यविभूषिताम् ।
तनुमध्यां पृथुश्रोणीं शिववामाङ्कुसंश्रयाम् ॥ ३८ ॥

कदलीवलितस्तम्भसन्निभोरुयुगान्विताम् ।
सुवर्णपादकटकयुगलेन सुशोभिताम् ॥ ३९ ॥

सन्तमलेमपादाङ्गुलीयकैः सुविराजिताम् ।
पूर्वायन्द्रमुष्मीमम्भां सुस्मितास्यविराजिताम् ॥ ४० ॥

ब्रह्मविष्णुमलेन्द्राद्विशिरोमकुटजतया ।
श्रिया विराजितपदां भक्तत्राणपरायणाम् ॥ ४१ ॥

स्वकान्त्या शङ्करे देवं पुनरप्यरुणीकृतम् ।
सर्वालङ्कारसुभगं युवानमतिसुन्दरम् ॥ ४२ ॥

छत्रेण शोभितं मूर्ध्नि यामराभ्यां विराजितम् ।
ब्रह्मविष्णुमलेन्द्राद्विवन्धमानपदाम्बुजम् ॥ ४३ ॥

सृष्टिस्थित्युपसंहारहेतुभूतं सनातनम् ।
अन्योन्याश्लिष्टद्वद्धातुं गौरीशङ्करसंज्ञितम् ॥ ४४ ॥

सनातनं परम्ब्रह्म परमात्मानमव्ययम् ।
नमामि जगतामीशं परमात्मनमव्ययम् ॥ ४५ ॥

--

अेवं ध्यात्वा जपेन्नित्यं शतरुद्रीयमादरात् ।
नमकं रुद्रसङ्ख्याकाननुवाकाञ्जपेत्ततः ॥ ४६ ॥

अेकवारं द्विवारं वा त्रिवारं यमकान्वितम् ।
नमकं प्रजपेदेषा जपोपास्तिरितीरिता ॥ ४७ ॥

शिवप्रीतिकरा श्रेष्ठा श्रीरुद्रैक्यप्रदायिनी ।
स्थावरे जङ्गमे लिङ्गे समाहितमनाः शुचिः ॥ ४८ ॥

न्यासध्यानादिसहितं शय्यमे सूक्तपूर्वकम् ।
प्रजपञ्चतरुद्रीयमभिषेकं समाचरेत् ॥ ४९ ॥

अेकवारं द्विवारं वा त्रिवारं यमकान्विता ।
उपास्तिः पञ्चमी प्रोक्ता शम्भोः प्रीतिकरी शुभा ॥ ५० ॥

विशेषमन्त्रान् वक्ष्यामि शृणुध्वं द्विजपुङ्गवाः ।
 जम्वा समग्रनमकं शतरुद्रीयमुत्तमम् ॥ ५१ ॥
 यमकस्यानुवाकस्य यैकमेकं ततो जपेत् ।
 रुद्रैकादशनीमेतां प्रजपञ्चकुरोपरि ॥ ५२ ॥
 करोति योऽभिषेकं हि नियमेनैकमाङ्गलम् ।
 स मङ्गापातकैस्त्यक्तो राजसूयकृलं लभेत् ॥ ५३ ॥
 शतमन्त्रैश्चतुर्वारं जुहुयात्पायसं शुभम् ।
 रुद्रसङ्ख्यानुवाकैश्च जपढोमार्यनं ततः ॥ ५४ ॥
 मधुत्रितयसंयुक्तं मङ्गापापैः प्रयुज्यते ।
 अभिषेकं केवलं वा माङ्गलं यः करोति हि ॥ ५५ ॥
 षड् भुक्त्वाऽभिलान्भोगान् परेभ्रमणिनीयते ।
 पूजयाभ्यधिको ढोमो ढोमात्तर्पणमुत्तमम् ॥ ५६ ॥
 तर्पणाय जपः क्षेत्रो ङ्यभिषेकः परो जपात् ।
 रुद्रैकादशनीं जम्वा प्रजपेच्छान्तिपञ्चकम् ॥ ५७ ॥
 अन्यथा तस्य संसिद्धिर्नास्ति नास्ति तपोधनाः ।
 यदा भक्त्युद्यो नृणां तदोपस्तिं समाचरेत् ॥ ५८ ॥
 यतुरस्रं वरं कुर्यां ढोमकाले विधीयते ।
 गाणेशमाढौ सम्पूज्य कृत्वा नियममेव य ॥ ५९ ॥
 उपासनापञ्चकार्यं कृत्वा नियममादितः ।
 समग्रं नमकं प्रातः प्रजपेथ्यमकान्वितम् ॥ ६० ॥
 स मङ्गापातकैर्मुक्तः शिवसायुज्यमश्नुते ।
 मध्याह्ने प्रजपेद्यस्तु यमकेन युतं द्विजाः ॥ ६१ ॥
 स सूर्यमाङ्गलं भित्वा गाणानामग्राणीर्भवेत् ।
 सायङ्काले जपेद्यस्तु नमकं यमकान्वितम् ॥ ६२ ॥
 अवाप्य सकलान्भोगान् परेभ्रमणिनीयते ।
 भूतिभूषितसर्वाङ्गो लिङ्गपूजारतः शुचिः ॥ ६३ ॥
 नमकं यमकं नित्यं प्रजपेद्द्वलदायकम् ।

वेदसाराणि नामानि कथितान्यत्र तानि हि ॥ ६४ ॥

એતજજાપ્યમૃતો ભૂત્વા બ્રહ્મભૂયાય કલ્પતે ।

એતેન શતરુદ્રીયં ન્યાસધ્યાનાદિકં શુભમ્ ॥ ૬૫ ॥

મયોક્તં બ્રાહ્મણશ્રેષ્ઠાઃ કિં પુનઃ શ્રોતુમિચ્છથ ॥ ૬૬ ॥

(ફલમ્)

એકાવૃત્ત્યાઽઘનાશો ભવતિ ગિરિસુતે તદ્વયે વૈ ગણેન્દ્રઃ

કૈલાસં પ્રવિશેષ્યતત્રિતયતઃ શ્રીરુદ્રજાપી નરઃ ।

ષડ્ધારં પ્રજપંશ્ચ મુક્તિફલભાગભૂયો ભવેચ્છામભવઃ

શ્રીરુદ્રાર્ચનતઃ સુભિલ્વકુસુમૈર્લિંગે ચ સાક્ષાચ્છિવઃ ॥ ૬૭ ॥

છન્દોદૈવતસર્પિકં મનુગણં જમ્વા ભવેત્પાવનઃ

નૈતદ્વેદ યદિ શ્રુતીશતગતં જમાશ્ચ તે નિષ્ફલાઃ ।

તસ્માજ્ઞાનત એવ વિત્ત તદિમં જમ્વા વિમુક્તો ભવેત્

હુત્વા ચાપ્યભિષિચ્ચ વા દ્વિજવરો વિન્દેત સર્વં ફલમ્ ॥

॥ ઇતિ શિવરહસ્યાન્તર્ગતે સ્કન્દપ્રોક્તં શતરુદ્રીયમાડાત્મ્યં ર સમ્પૂર્ણમ્ ॥

- ॥ શ્રીશિવરહસ્યમ્ । ઈશ્વરાખ્યઃ દશમાંશઃ । અધ્યાયઃ ૨૮ । ૧-૬૮ ॥

- .. shrIshivarahasyam . IshvarAkhyah dashamAMshaH . adhyAyaH 28 . 1-68..

Notes:

Skanda સ્કન્દ details to Jaigīṣavya જૈગીષવ્ય about the procedure to be followed for worshipping Śiva શિવ through Rudraikādaśinī રુદ્રૈકાદશિની, Śatarudrīyam શતરુદ્રીયમ્ etc., and talks about the sequencing and number of times the Namakam નમકમ્ and Camakam ચમકમ્ are meant to be recited for such procedures.

Skanda સ્કન્દ mentions in detail about the Saṅga Śiva Dhyāna સગુણ શિવ ધ્યાન in Śloka numbers 19 to 45. He concludes about the Śatarudrīya Māhātmyam શતરુદ્રીયમાડાત્મ્યમ્ by highlighting the phalam ફલમ્ of Rudrārcana રુદ્રાર્ચન.

Proofread by Ruma Dewan

Skandaproktam Shatarudriyamahatmyam 2

pdf was typeset on September 10, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

